

7/8725
G.K. 48

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı :30824082-610 449
Konu :Kırlareli Milletvekili
Vecdi GÜNDOĞDU'nun
Yazılı Soru Önergesi

.../.../2016
23 Ocak 2017

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 04.11.2016 tarihli ve 43452547-120.07-65046 sayılı yazınız.

Kırlareli Milletvekili Vecdi GÜNDOĞDU'nun Bakanlığımıza yönelttiği, TBMM 7/8725 Esas sayılı yazılı soru önergesine ilişkin cevabımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Mehmet ÖZHASEKİ
Bakan

EK:
Cevap Yazısı (3 Sayfa)
Tablo (2 Sayfa)

**KIRKLARELİ MİLLETVEKİLİ
SAYIN VECDİ GÜNDOĞDU'NUN
TBMM 78725 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE AİT
SORULAR VE CEVAPLARI**

SORULAR:

Ülkemizin dört bir yanında plansız ve çarpık sanayileşme sonucu yaşam alanlarımız tehdit altındadır. Yaşamın devamı için olmazsa olmazlarımız su, hava ve toprak her geçen gün daha fazla kirlenmektedir. Kirlenen su, hava ve toprak artık doğanın dengesini bozmakta bozulan çevre dengesi ise insan yaşamını, yaşam süresini kısaltmakta hatta yok etmektedir.

Ülkemizde yapılan araştırmalarda halk sağlığı uzmanları Türkiye'de hava kirliliği nedeniyle her yıl 32 bin kişinin öldüğünü ve ülkemizin 81 ilinin 80'inin havasının Dünya Sağlık Örgütü kriterlerine göre kirli olduğunu açıklamaktadırlar.

Türkiye'de her yüz bin ölümün 44'ü hava kirliliği nedeni olduğunu ifade edilmektedir.

Bu doğrultuda;

1-2016 yılı içerisinde 81 ilimizdeki yapılan hava kirliliği ölçümlerinin il il sonuçları nedir, kirliliğin en yüksek ve en az olduğu 10 ilimiz hangileridir, il il tespit edilen sonuçlar Dünya Sağlık Örgütü kriterlerine göre insan sağlığına uygun mudur?

2-2002-2016 yılları arasında 81 ilimizdeki hava kirliliği ölçümleri yıllara göre değerlendirildiğinde kirlilik düzeyinde artış var mıdır, varsa yıllara göre kirlilik artış oranları hangi ilimizde ne kadardır?

3-Bakanlığınızın temel görevi olan yaşam alanlarının ve yaşamın olmazsa olmazlarından hava, su ve toprağın korunması ve daha fazla kirlenmemesi için hangi kalıcı ve köklü çözümler alacaksınız?

4-Günümüzde iki yüze yakın hava kirleticisi tanımlanmış bulunmaktadır. Bunlardan beş temel kirletici ile Ulusal Hava Kalitesi İndeksi hesaplanmaktadır. Bakanlığınız hava kirliliği ölçümlerinde ülkemizde hangi temel kirletici maddelerin ölçümünü yaparak değerlendirme yapmaktadır, değerlendirme AB ülkelerindeki kriterlere uygun mudur?

CEVAPLAR:

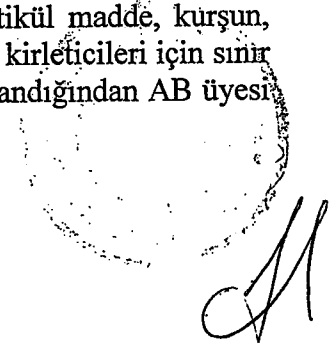
Bakanlığımız tarafından 81 ilimiz ve ilçelerinde 249 noktada yapılan hava kalitesi ölçüm sonuçları anında www.havaizleme.gov.tr internet adresinden halkımızın bilgisine sunulmakta olup, bu verilere isteyen herkes geriye dönük te olmak üzere erişebilmektedir. Hava kalitesi ölçüm sonuçları bölgenin topoğrafik durumu, meteorolojik koşullar, kirletici kaynaklarda meydana gelen değişimlere bağlı olarak, saatlik, günlük ya da aylık olarak sürekli değişkenlik göstermektedir. Bu nedenle en kirli ya da en temiz iller şeklinde sıralama yapmak söz konusu işin tekniği açısından doğru ve güvenilir bir yaklaşım olmadığından böyle bir sıralama Bakanlığımızca yapılmamaktadır. Hem AB sınır değerleri hem de Dünya Sağlık Örgütü sınır

değerleri ülkemizin ulaşmayı hedeflediği noktada olmakla birlikte bu süreç kademeli ilerlemektedir. Dünya Sağlık Örgütünün sınır değerlerinin ülkemiz için bağlayıcı herhangi bir yükümlülüğü bulunmamaktadır. Ancak AB Mevzuatına uyum süreci kapsamında 2008 yılından beri hava kalitesi sınır değerleri kademeli olarak azaltılmakta olup, partikül madde (PM10) ve kükürt dioksit (SO₂) parametreleri için AB sınır değerlerine 2019 yılında ulaşılacaktır. Bahse konu sınır değerler 06/06/2008 tarihli ve 26898 sayılı Resmi Gazete'de Avrupa Birliğinin 96/62/EC, 99/30/EC, 2000/69/EC, 2002/3/EC ve 2004/107/EC sayılı direktiflerine paralel olarak hazırlanarak yürürlüğe giren "Hava Kalitesinin Değerlendirilmesi ve Yönetimi Yönetmeliği"nde yer almaktadır.

Ülkemizde bulunan Bakanlığımıza ait hava kalitesi izleme istasyonları 2005 yılında kurulmaya başlanmış ve hala istasyon kurulumu devam etmektedir. Her ilde bulunan istasyonların kurulduğu tarihten itibaren 2016 yılına kadar geçen süreçte ülkemiz genelinde Partikül Madde (PM10) konsantrasyonlarında %50, Kükürtdioksit konsantrasyonlarında ise % 70 oranında iyileşme sağlanmıştır. Belirtilen tarih aralığında il bazında değişim oranları Ek-Tablo-1'de yer almaktadır.

06/06/2008 tarihli ve 26898 sayılı Resmi Gazete'de Avrupa Birliğinin 96/62/EC, 99/30/EC, 2000/69/EC, 2002/3/EC ve 2004/107/EC sayılı direktiflerine paralel olarak hazırlanarak yürürlüğe giren "Hava Kalitesinin Değerlendirilmesi ve Yönetimi Yönetmeliği", hava kalitesi standartlarını ve hava kalitesinin değerlendirilmesini, "bölge"ler ve "alt bölge"lerin oluşturulmasını ve tüm bölgelerde iyi hava kalitesinin sağlanması için alınması gerekli önlemleri kapsamaktadır.

Sözkonusu Yönetmelikte; Kükürt dioksit, azot dioksit, azot oksitleri, partikül madde, kurşun, benzen, karbon monoksit, ozon, arsenik, kadmiyum, nikel ve benzo(a)piren kirleticileri için sınır değer tanımlanmıştır. Ayrıca; ilgili yönetmelik, AB Uyum sürecinde hazırlandığından AB üyesi ülkelerdeki kriterlere uygunluk göstermektedir.

İller	PM10			SO2		
	İstasyonun Yıllık Ort.	Kurulduğu	2016 yılı Ort.	İstasyonun Yıllık Ort.	Kurulduğu	2016 yılı Ort.
Adana	73		42	6		6
Adıyaman	87		46	22		4
Afyon	124		63	97		15
Ağrı	97		33	11		14
Aksaray	83		58	33		5
Amasya	100		47	88		33
Ankara	166		57	20		11
Antalya	80		49	2		4
Ardahan	70		19	35		13
Artvin	31		17	6		6
Aydın	51		60	53		14
Balıkesir	82		41	6		6
Bartın	54		53	6		8
Batman	116		65	99		4
Bayburt	51		46	23		7
Bilecik	59		47	10		7
Bingöl	56		22	43		4
Bitlis	71		29	37		15
Bolu	302		31	93		9
Burdur	73		51	27		5
Bursa	87		70	5		11
Çanakkale	61		43	72		21
Çankırı	65		39	22		5
Çorum	140		58	41		13
Denizli	112		70	50		21
Diyarbakır	80		52	120		6
Düzce	93		80	28		10
Edirne	67		53	42		95
Elazığ	83		37	65		4
Erzincan	237		63	52		16
Erzurum	91		44	41		14
Eskişehir	56		24	7		3
Gaziantep	106		67	38		7
Giresun	40		42	5		9
Gümüşhane	52		46	14		6
Hakkari	84		80	179		26
Hatay	200		52	23		13
Iğdır	229		64	22		7
İsparta	91		47	68		11
İçel	133		57	4		3
İstanbul	67		44	9		7
İzmir	88		44	53		11

Kahramanmaraş	118	54	37	13
Karabük	128	37	65	18
Karaman	96	64	15	13
Kars	101	47	36	31
Kastamonu	71	45	12	5
Kayseri	63	67	13	8
Kırıkkale	163	24	191	9
Kırklareli	57	43	34	9
Kırşehir	94	26	15	11
Kilis	60	40	29	7
Kocaeli	74	49	26	15
Konya	121	37	58	7
Kütahya	147	93	63	3
Malatya	85	32	78	9
Manisa	116	66	29	39
Mardin	111	63	24	11
Muğla	69	71	53	19
Muş	130	110	134	15
Nevşehir	99	41	15	8
Niğde	73	69	31	8
Ordu	118	51	12	22
Osmaniye	128	61	29	9
Rize	54	20	7	3
Sakarya	63	58	5	12
Samsun	58	54	53	18
Siirt	80	89	75	12
Sinop	33	57	8	14
Sivas	110	50	58	14
Şanlıurfa	137	29	34	4
Şırnak	65	20	33	22
Tekirdağ	108	71	261	28
Trabzon	179	50	34	15
Tokat	94	47	100	12
Tunceli	38	18	2	5
Uşak	118	66	61	8
Van	158	34	91	10
Yalova	54	45	4	7
Yozgat	286	48	24	36
Zonguldak	103	56	43	7